

Het kabinet wil de CO2-uitstoot met 49 procent verminderen. Suïcidaal of juist een goed idee?

Marcel Crok

Wetenschapsjournalist. Auteur van 'De staat van het klimaat'.

'Het belangrijkste klimaatdoel dat het kabinet zich heeft gesteld is een vermindering van de CO2-uitstoot met 49 procent in 2030 ten opzichte van 1990. Als je mensen op straat vraagt of zij dat een goed idee vinden, zeggen ze uit volle borst: Ja! Maar het kabinet vertelt er niet bij hoeveel dat gaat kosten. Met mijn onderzoeksgroep heb ik berekend dat mensen in het jaar 2023, dat wil zeggen over zes jaar, aan CO2-reductie evenveel geld kwijt zijn als heel hun huidige vrij besteedbaar inkomen.

'Bovendien gaat arm, dat toch al nauwelijks een vrij besteedbaar inkomen heeft, het veel meer voelen dan rijk, omdat arm veel minder profiteert van de klimaatsubsidies. Het is dus denivellerend. Daarom is het ook zo gek dat het concept van de Klimaatwet uit de hoed van links komt, namelijk van GroenLinks-leider Jesse Klaver en oud-PvdA-leider Diederik Samsom.

'Met de voorgenomen CO2-reductie van 49 procent wordt naar schatting een afkoeling bereikt van 0,0003 graden. In werkelijkheid is het afkoelende effect onmeetbaar klein. Dat betekent dus dat wij enorm veel geld gaan uitgeven om een niet meetbare uitkomst te bereiken. Dit is een heel kostbare versie van de keizer die geen kleren aan heeft.

'Met die 49 procent is Nederland ineens het meest ambitieuze land ter wereld, nog ambitieuzer dan afgesproken is in het Akkoord van Parijs. Om enig effect op het klimaat uit te oefenen, is het noodzakelijk dat alle landen meewerken. Maar grote landen als India en China hebben in Parijs afgesproken dat ze tot 2030 niets hoeven te doen. En dan gaat Nederland, dat op wereldschaal niets voorstelt, zich in duizend bochten wringen om niets te bereiken. Dat is gewoon suïcidaal. En wij zijn toch een nuchter volkje?

'Wij hebben uitgerekend dat het huidige Energieakkoord 107 miljard euro gaat kosten. Bij de presentatie van dat akkoord in 2013 schatte minister Kamp de kosten op 13 tot 18 miljard. Er gaat tegenwoordig heel weinig geld naar innovatie. Met slechts 1 miljard zou je een gesmoltenzoutreactor met thorium als brandstof kunnen ontwikkelen. Maar de woorden kernenergie en thorium zul je tevergeefs zoeken in het regeerakkoord.'

'Dit stimuleert de economie'

Leo Meyer

Onafhankelijk consultant. Werkte voorheen onder meer voor het wetenschappelijke klimaatpanel van de Verenigde Naties (het IPCC).

'Ik vind het klimaatdoel van het kabinet - reductie van de CO2-uitstoot met 49 procent in 2030 ten opzichte van 1990 - ook ambitieus. In Parijs is afgesproken dat de opwarming beperkt moet blijven tot flink beneden de 2 graden Celsius. De lidstaten van de Europese Unie moeten samen in 2030 ten minste 40 procent reductie hebben bereikt. Het Nederlandse regeerakkoord is dus inderdaad ambitieuzer dan de EU. Maar D66 wilde een reductie van 55 procent. Dat het

49 procent is geworden, is waarschijnlijk een kwestie van onderhandelen geweest.

'En natuurlijk gaat dat geld kosten. We kunnen niet zeggen 'de planeet gaat naar de bliksem maar we kunnen haar niet redden want dat kost geld'. Niets doen is net zoiets als geblinddoekt de snelweg oversteken en hopen dat het goed gaat. Het kabinet gaat voor die 49 procent geld vrijmaken. En de gasprijs gaat waarschijnlijk omhoog. Op de korte termijn zal het kunnen gaan om enkele promilles van het bruto nationaal product en op langere termijn misschien om enkele procenten. Marcel Crok noemt een bedrag van 107 miljard. Dat kan best kloppen als je het optelt over meerdere decennia.

'Waar geen rekening mee wordt gehouden, is dat van verduurzaming van de samenleving en vermindering van de broeikasgasuitstoot ook een impuls uitgaat voor de economie. Er is nu al een heel nieuwe industrietak ontstaan die veel banen zal opleveren. En dat er een denivellerende werking van zou uitgaan, vind ik wat voorbarig. In Nederland worden altijd compenserende maatregelen getroffen wanneer de laagste inkomensgroepen de dupe dreigen te worden.

'Ik vind het echt verkeerd dat Marcel Crok het argument opvoert dat vermindering van de CO₂-uitstoot door Nederland nauwelijks een afkoelend effect heeft op de wereldtemperatuur en dat die reductie dus 'niet helpt'. Als alle landen zo zouden redeneren, gebeurt er natuurlijk helemaal nooit iets. Het is hetzelfde als zeggen: ik ben lid van een heel grote vereniging en mijn contributie is zo klein dat ik die net zo goed helemaal niet kan betalen.

'Vergeten wordt ook dat Nederland het Akkoord van Parijs getekend heeft en zijn verplichtingen gewoon moet nakomen. Alle landen hebben hun doelstellingen daar ingeleverd. Ook India en China. Die hebben hun streven naar reductie van de CO₂-uitstoot niet geformuleerd in absolute procenten emissiereductie, maar in procenten emissiereductie per eenheid van het bruto nationaal product. En zij zijn hun Parijs-doelen al aan het inhalen. India produceert naar verwachting in 2030 60 procent van zijn elektriciteit uit groene energie. China gaat duidelijk dezelfde weg op.'

Chris Rutenfrans